

Haberler > Yazarlar > Sedat ERGİN > 15 Temmuz tartışması (3): MİT ile Genelkurmay hangi soruda ayrışıyor?

Sedat Ergin

15 Temmuz tartışması (3): MİT ile Genelkurmay hangi soruda ayrışıyor?

8 Haziran 2017

15 Temmuz darbe girişiminin önceden istihbar edilip edilmediği tartışmasını iki başlıkta ele almamız gerekiyor.

Birincisi, 15 Temmuz günü Binbaşı O.K.'nın MİT merkezine gelip verdiği bilginin "darbe istihbaratı" olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği sorusu...

İkincisi, 15 Temmuz öncesinde TSK'daki Gülenli yapılanmanın bir darbeye kalkışabileceği yolunda bir istihbaratın devlet kurumlarına gelip gelmediğine ilişkin daha genel bir soru...

Birincisiyle başlayalım. Gerek MİT Müsteşarı Hakan Fidan gerek Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar, binbaşının doğrudan bir darbeden söz etmediğini, yalnızca MİT'e dönük bir eylemi haber verdiğini belirtiyor.

Bununla birlikte, Akar, gelen istihbaratı “daha bir büyük planın parçası olarak değerlendirdiklerini” söylüyor. Bazı tanık ifadelerinden Fidan’ın da aynı değerlendirmeyi yaptığını biliyoruz.

Peki, bir askeri üstün helikopterler kaldırılarak MİT Müsteşarı’nın kaçırılmasına dönük bir planlama hangi “daha büyük bir plan”ın parçası olabilir ki? Bu bir tatbikat olmayacağına göre, planın bir darbe olduğunun düşünülmesi mantığın gereğidir.

Orgeneral Akar’ın bu değerlendirmeyi yaptıktan sonra Türk hava sahasını askeri uçuşlara kapatmasının yanı sıra Dördüncü Kolordu Komutanı Korgeneral Metin Gürak’ı Ankara’daki Etimesgut Zırhlı Birlikler Okulu’na gönderip tankların hareket etmemesi için önlem almasının, şüphelenilen bir kalkışmayı önlemeye dönük bir çaba olduğu tartışma götürmez.

O zaman Orgeneral Akar’ın gelen istihbarat karşısındaki hareket tarzıyla ilgili çok temel bir soruya yanıt aramamız gerekiyor. Akar, neden Etimesgut’ta aldığı önlemi yeterli görmüştür? Tankların yürüme ihtimalinden çekindiğine göre, bu ihtimalin başka şehirler, en başta İstanbul için de düşünülmesi gerekmez miydi?

Keza Orgeneral Akar, kuvvet komutanlarına telefon ederek dikkatli olmaları yönünde küçük bir uyarıda bulunamaz mıydı? Genelkurmay Başkanı, özellikle hava sahasını askeri uçuşlara kapatırken yalnızca Silahlı Kuvvetler Komuta Harekât Merkezi’nin (SKKHM) haberleşme sistemini devreye sokmayı yeterli buluyor, “Verdiğim bu emir saat 19.06’da İstanbul’da bulunan Hava Kuvvetleri Komutanı Abidin Ünal’a da ulaşmıştır” diyor.

Bilindiği kadarıyla, o sırada bir düşün için Moda Deniz Kulübü’nde bulunan Orgeneral Ünal, bu gelişmeden Hava Kuvvetleri Komutanlığı Harekât Merkezi tarafından anında haberdar edilmiştir. Neden böyle bir karara ihtiyaç duyulduğunu merak eden Orgeneral Ünal, hemen Genelkurmay Başkanı’nı aradıysa da “toplantıda olduğu” yanıtını almıştır. Muhtemelen, Akar’ın darbeci emir subayı kendisini komutanla irtibatlamamıştır.

Orgeneral Akar’ın hareket tarzında tartışılması gereken bir nokta daha var. Tank hareketliliğinden çekinen Akar, önlem olarak hemen Garnizon Komutanı Korgeneral Metin Gürak’ı arayarak, Etimesgut Zırhlı Birlikler Komutanlığı’na gitmesini söylüyor, “Hiçbir tank hareket etmeyecek” emrini veriyor.

Ancak Ankara’da tank hareketliliğini yaratacak birlik yalnızca Etimesgut değildir ki... Korgeneral Gürak’ın karargâhının bulunduğu Mamak’taki 28’inci Mekanize Tugay Komutanlığı’nın da hesaba katılması gerekiyor. Ancak bu konudaki ifadelerde, yazışmalarda Mamak’taki zırhlı tugay için özel bir önlem alınıp alınmadığı hususunda bir açıklık yok.

O akşam Etimesgut kışlasında darbecilerle karşı olanlar arasında ciddi bir çekişme yaşandıysa da sonuçta hiçbir tank kışladan çıkmamıştır. Peki 15 Temmuz gecesi Ankara caddelerine çıkan, bazıları yolunu kaybeden, Genelkurmay’ın önüne kadar gelip insanların üzerine yürüyen, arabaları ezip geçen o tanklar, zırhlı araçlar nereden gelmiştir?

Yanıtlayalım: Mamak'taki 28'inci Mekanize Tugayı'ndan. Bu komutanlık üzerinden yürütülen darbe girişimiyle ilgili 38 sanığın yer aldığı iddianame geçen nisan ayında hazırlanmıştır.

Şimdi darbeye ilgili genel istihbarat meselesine gelelim. Orgeneral Akar'ın TBMM'ye yanıtlarında bu konuda altı çizilmesi gereken ifadesi şudur: "Bu yapılanmanın devletin sivil, asker ve polis tüm kurumlarına uzunca bir süredir yavaş ve sistematik bir şekilde kendisini gizlemek suretiyle sızarak, işi bir darbe ile seçilmiş hükümeti devirmeye, TSK'yı ve Türkiye'yi kontrol altına alma noktasına getirmeye cüret etmesi, devletin diğer kurumları da dahil pek çok kimsenin beklemediği bir durumdu."

Şimdi aynı meseleyi Fidan'ın TBMM'ye verdiği yanıtı okuyalım:

"Milli İstihbarat Teşkilatı tarafından daha önce dış makamlarla paylaşılan notlarda, FETÖ/PDY'nin darbe girişiminde bulunabileceği bildirilmiş olmakla birlikte, TSK bünyesinde istihbarat toplanmadığından, darbe girişiminin tarihi konusunda net bir istihbarata daha önceden ulaşılamamıştır."

Görüleceği gibi, Akar "Darbe devletin diğer kurumları da dahil pek çok kimsenin beklemediği bir durumdu" derken, MİT Müsteşarı "Darbe girişiminde bulunabileceğini bildirmişti" diyor.

O zaman başlangıçtaki soruya geliyoruz. Madem MİT bu genel istihbaratı iletmişti, Binbaşı O.K.'nın getirdiği "Üç helikopter kalkacak, MİT Müsteşarı kaçırılacak" bilgisi, doğrudan darbeye işaret eden bir istihbarat olarak değerlendirilip ona göre hareket edilemez miydi?

Bu meseleyi tartışmaya devam edeceğiz.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.